

Britisk flyangrep mot Berlin. Det britiske flyvåpen rettet inatt et angrep mot Berlin. Det var det kraftigste angrep byen har opplevd hittil i krigen, og den bombelast som ble sloppet var dobbelt så stor som den bombelast som ble sloppet under det største flyangrep mot London. Angrepet ble utført i klart vær, og varte i en halv time. Det ble kastet ned brandbomber og sprengbomber på 2 og 4 tonn. De sist tilbakevendende britiske maskiner betetter at de kunne se Berlin brenne helt fra Bremen og Hannover. 19 britiske fly savnes fra dette tokt. Samtidig angrep sterke enheter av amerikanske og britiske bombefly av Lancaster, Halifax og Sterlingtypen mål i Vesttyskland. I et lykønskningstelegram til sjefen for den britiske bombekommando uttaler Churchill: Jeg lykønsker Dem og bombekommandoens menn med de vellykkede bombeangrep mot Tyskland. Den bombelast som ble kastet over Tyskland og Italia i Februar var en halv gang til så stor som den som var kastet i noen annen måned i løpet av krigen. Statssekretæren i det britiske luftfartsministerium Capt. Balfour uttaler at de uopphørlige bombetokter mot Tyskland og Italia innvarsler invasjonen av Europa. Den tid er ikke langt borte, uttalte Balfour, da tyskerne og italienerne ikke vil ha fred i en halv time av gangen for de britiske flyangrep. + Natt til mandag ble den tyske ubåtbase i St. Nazaire kraftig bombet.

Russiske fremstøt syd for Ilmensjøen. Et særkommunike fra Moskva meldte inatt at sovjetrussiske styrker under Timosjenkos ledelse etter 8 dagers heftige kamper har trent inn i de tyske forsvarslinjer syd for Ilmensjøen. Over 300 bebodde steder er blitt befridd, og 2300 km² er tilbakeerobret. Byen Demjansk, 80 km SØ for Ilmensjøen er inntatt. Det tok russerne tre timer å bryte inn i byen og kaste tyskerne ut derfra. Demjansk-området har vært på tyske hender siden september 1941, og tyskerne har altså hatt 17 måneder til å styrke og utbedre forsvaret. - Ifølge tyske meldinger angriper russerne også på Ladogafronten. Vest for Kharkov og Kursk rykker russerne fram til tross for hard tysk motstand. Om kampene mellom Donetsbassenget og Dnjeprbuen telegraferer Times' Moskva-korrespondent: Det er ingen tvil om at tyskerne i dette område slår fra seg alt de kan på en bred front. I den russiske framrykking mot Dnjepr ser tyskerne en trusel mot sine stillinger som er like stor som den ved Stalingrad. Men kampene er ennå ikke over, og utfallet er uvisst, skriver korrespondenten. De tyske motangrep forsetter, men de har store tap. I de siste tre uker har tyskerne hatt 11000 falne, og 500 panservogner er ødelagt. Dagens russiske kommunike melder at russerne i det østre Donetsbasseng har erobret flere steder i området ved Miusfloden.

Nordafrika. I et kommunike fra det allierte hovedkvarter i Nordafrika idag heter det: Sicilia i Middeltunis er i våre hender. Byen ble okkupert igår, og våre tropper er rykket 5 km videre østover fra byen. De angrep tyskerne gjorde i dette område har mistet sin tyngde, og fienden er nå stanset opp i alle avsnitt. De fiendtlige angrep i Nordtunis har avtatt. I Sydtunis har allierte jagerfly gått til angrep på Marethlinjen. Fiendtlige kjøretøyer ble angrepet i går, likeså jernbanelinjen mellom Sousse og Sfax. Amerikanske Liberator bombefly har angrepet fartøyer og dokker i havnen i Napoli, og flyvende festninger har angrepet Palermo på Sicilia 2 ganger. Søndag natt ble dokkene i Bizerte angrepet.

Den finske regjeringskrise. Den finske president Risto Ryti har anmodet lederen for Bondepartiet å danne ny regjering.

Tysk blokadebryter senket. Det britiske admiralitet og luftdepartement melder at en tysk blokadebryter er senket i Atlanterhavet av en britisk krysser (Sussex) med veiledning av et amerikansk fly. Tankbåten ble oppgitt av sine mannskaper og senket. Stillehavsområdet. Det meldes om ny alliert fremrykking på Ny Guinea sør for Salamaua. Churchill har sendt et lykønskningstelegram til den øverstbefalende i Stillehavsområdet, General MacArthur, i anledningen fremrykkingen i Papua. Han fremholder at der hersker et fullstendig brorskap mellom imperiets styrker og De forente staters soldater i Stillehavsområdet.

Ny amerikansk øverstkommanderende i Europa. Det ble sent i går kveld meldt at general Hartell er utnevnt til ny øverstbefalende over de amerikanske styrker på den europeiske krigsskueplass.

Sverige. Den svenske kringkasting har sendt ut ordre til alle svenske soldater på permisjon om å vende tilbake til sine stillinger med en gang. Det blir opplyst at innkallelene ikke skjer på grunn av den utenrikspolitiske situasjon, men på grunn av de store vårmånøvrer som snart skal holdes i Sverige.

VÆR PÅ VAKT.

Argentia har gitt verden et så ~~stort~~ eksempel på det tyske folks slavermentalitet idag som nazityrets propagandaapparat. Gang på gang har det skiftet ~~form~~, ofte i diametralt motstridende retninger, og folket sluker alt sammen uten å reflektere, tenke tilbake eller sammenligne. Gjentagne samtaler med såvel sivile som militære tyskere har bevist dette tilfelle.

Men andre mennesker som ikke helt har mistet evnen til å legge to og to sammen er utstyrt med en ubehagelig hukommelse, og da er denne form for propaganda ikke lite av et tveegget sverd. Vi husker at i 1940 var Berlin overklisset med billéder av Stalin og von Ribbentrop i hjertelig håndtrykk, og alle tyske aviser bragte begeistrede levnedbeskrivelser av den store Stalin, "Unser neuer Freund". Churchill var erkefienden, den "fordrukne, degenererte aristokrat, blodsuger, intrigant og politisk storforbryter". Litt senere trer Churchill i bakgrunnen og Roosevelt tar hans plass. Krigen i Russland var begyndt, men det hele gikk så lekende lett for tyskerne at Stalin var nærmest en latterlig figur i nazistenes øyne, en slagen og helt ufarlig brikke i deres spill.

Nå har pipen fått en annen lyd. Etterhvert som de utmattede tyske hærmasser trekker seg "planmessig" tilbake og ut av det land som de hadde erobret gjennom et gement tverfall, vokser overskriftene i den tyske presse om den fare den tidligere så tilintetgjorte røde arme er for Europa. Churchill og Roosevelt blir riktig bra mennesker, nærmest Europas snilde onkler, og på 10årsdagen for nazityranniet antyder Dr. Goebbels endog muligheten av en overenskomst mellom de opphøyede germaniske førere og den tidligere "fordrukne storforbryter" Churchill, mot den voksende fare fra øst. Ennå en gang har den tyske propaganda endret kurs og ennå en gang følger det tyske folk blindt etter - men ikke vi !!!

Enhver som har fulgt begivenhetenes gang må være klar over at dette forsøket på å splitte de alliertes enige front hverken kan eller vil nå frem. De tre verdensmakter står sammen i sluttet fellesskap; de har sammen gjennomlevet tunge år og overvunnet store prøvelser. Idag er seiren mere viss og nærmere forestående enn noensinne før, og det skal mere til enn tysk propaganda for å røkke enigheten.

Med Frankrikes undergang er maktlikevekten i Europa forsvunnet. Seirer Hitler er Tyskland enehersker i Europa, og hva det vil si vet vi allerede for godt. De alliertes krigsmål er ene og alene å forebygge denne forferdelige eventualitet, og 20års-overenskomsten mellom England og Russland gir sikkerhet for den frihet vi savner så sårt idag. Gjentagne ganger har Stalin uttrykt at Russland ikke har noen territoriale krav i Europa; er det da sannsynlig at han vil gjøre krav gjeldende endog mot en alliert hvis sjømann settør livet inn for å føre fram forsyninger til de kjempende armeer i øst? Dessuten har vi hele det britiske imperium bak vår rygg, og selv den tyske propaganda kan ikke påvise et historisk tilfælde hvor England har sviktet en av sine allierte. Det strider mot den engelske gentleman-ånd, og er en utenkelig tanke.

Dessuten må man legge merke til det absurde i den nye propaganda. En russisk seir betyr total utselettelse av individet - skriver den tyske presse - men samtidig oppheves privat eiendomsrett i Tyskland og alt individuelt virke undertrykkes. Hitlers håndlangere i Norge følger etter så godt de kan, men de kommer for sent. Det vil ikke lykkes dem å gjennomføre sin gemene plan før det hele er forbi og nazityranniet er falt for alltid.

Nei, vær sikker, vi har intet å frykte fra "bolsjevikspøkelset". Men, vær på vakt! Ufarlig er denne nye propaganda ikke. Den gjennomføres med oppbud av all den kløkt og oppfinnsomhet det stor apparat kan monstre, og den kan nok så tvil i svakere sinn. Husk at den minste vaklen er en seir for Hitler, en liten dråpe i det hav av krefter som nazistene gjør så fortvilede anstrengelser for å samle. Vær klar over at den nye propaganda er et nådøp, et skrik om hjelp i fortvilelsens øyeblikk og på avgrunnens rand. Hver tysker er seg sitt lands forbrytelser vel bevisst, og har er klar over at hevnen vil komme. Derfor tigger han nå om hjelp i et fortvilet siste håp om at lykken ennå en gang kan vende seg. Men i sitt hjerte vet han at det hele er råfengt, og han vet at det totale nederlag er nær forestående. Bak den nye propaganda ligger da utvilsomt det infame ønske om å dra flest mulig med seg i ulykker.

Derfor må hver og en av oss være særskilt på vakt idag. Hold hodet klart, husk at propagandaen er et snikende våpen beregnet på å svekke din motstand. La nazistene trille frem sitt spøkelse til ingen nytte, og se tydelig det som ligger bak dette nye fremstøt.

VÆR PÅ VAKT!

Svensk nazisme. Snakket om ytterliggende retninger i politikken innebærer en slags lokalisering i det politiske terrenget. Av flere grunner er det sikkert riktig å kalle kommunismen for en radikal venstretning, for den følger mer eller mindre konsekvent det kollektivistiske program, som sosialdemokratiet i prinsippet behjerner seg til. Men hvor skal man da partigeografisk plasere nasjonalsosialismen? Det er ikke sjelden at man hører den betegnet som en forlengelse til høyre i den politiske frontdannelse. Det er imidlertid en stor misforståelse. Høyre er tradisjonelt og overalt et konservativt parti, men nazismen har ikke det spor å gjøre med konservatisme. Likesom kommunismen er den en revolusjonær retning, og erfaringene fra bevegelsens hjemland viser at dens sosialisme på ingen måte er en ideologisk blindtarm.

Denne feilaktige oppfattelse av nazismen som en høyre-anskuelse er oppstått av to grunner: bevegelsen er trådt fram i skarp motsetning til marxismen, og den bruker gjerne nasjonale symboler og talenåter. Med sprogets makt over tanken er den tyske nazismes oppmarsj som motpol til marxismen blitt proklamert og oppfattet som et ledd i motsetningen høyre - venstre, og følgelig hjemvist nazismen til høyre. Hva nasjonalismen angår, er denne uten tvil et levende faktum i den tyske nasjonalsosialismen, men på ingen måte like påviselig innen de partier i andre land, som Quislings og Musserts, som i ord og gjerning er vasaller under det tyske moderparti. Denne lydighet under fremmed herskap er fornektelse av den egne nasjonalfølelse, selv om denne nasjonalfølelse blir sentralsk proklamert, og bedømmes også på denne måte av alle virkelige patrioter i de nevnte stater.

Den svenske nazisme har som kjent heller ikke noen egen ideologi, men er avhengig av utenlandsk lånegods. Etter evne har den imitert det tyske forbillede. De til svensk oversatte propagandafraser røper lett sitt opphav - "demokratisk utartelse", "systempartier", "jødisk-bolsjevikisk sammensvergelse" o.s.v. Ingenting har den svenske nazismen gitt som eget bidrag. "Bevegelsen" - om man skal anvende en så dynamisk betegnelse på en så stasjonær gruppe, som lik lavere organismer bare forplanter seg gjennom deling - rommer med hensyn til anskuelse og rekruttering mange sjatteringer. Der fins sikkert ærlige idealister, men fremforalt mer eller mindre forblinde og uvitende politiske eventyrere og et stort antall kverulanter. Misnøye er uten tvil bevegelsens sterkeste drivkraft, og dens forkjempere i skrift og i tale er som regel menn, som har forsøkt, men som det ikke er lyktes for å gjøre seg gjeldende innenfor andre politiske ansiktelser. Likesom kommunismen tiltrekker de nettopp nevnte elementer innen arbeiderbevegelsen, fyller nazismen samme funksjon blant de borgerlige samfunnslag.

For folk flest er svensk nazisme blitt mest kjent gjennom innbyrdes motsetninger. Lisse motsetninger får kanskje sin forklaring ved den ovennevnte psykologiske holdning hos atskillige medlemmer. Men det er unektelig tragikomisk at en retning som bygger på Führer-prinsippet, ikke en gang kan skaffe seg en alminnelig erkjent leder. Den uylig avdøde Nils Flyg har vært kandidat til posten, men ellers har bare herr Svend Cluf Lindholm forsøkt å praktisere Führer-prinsippet innen "Svensk Socialistisk Samling". Han sammenlignes av sine trofaste med Gustav Tasa. I det nye opplag av Meyers konversasjonsleksikon, som nylig er blitt beslaglagt i Sveits på grunn av forulepende uttalelser om dette land, har også herr Lindholm vakt oppsikt som den eneste nålevende svenske politiker av betydning. Her i Sverige vet vi vedre beskjed på dette punkt, og herr Lindholm bør ikke kjenne seg altfor sikker i sin posisjon. Han kom selv til makten mot sin tidligere "fører" herr Birger Furugård, og det oppgis at han med våken mistenksomhet speider etter den tronfølger innen partiet som kan tenkes en gang å avsette ham selv.

De personelle ressurser innen den svenske nazisme og nærbeslektede fraksjoner, som maskeres med ulike navneskilt, er i det hele tatt meget svake.

En hilsen fra den svenske siden av Kjølen. Under militærtjeneste siste vinter var jeg en tid i Värmland like ved norske-grensen. Jeg så på nært hold gjestene deres, som gikk vakt innenfor grensestenene. Og de svenskene som gikk på post på denne siden av grensen, snakket daglig om de fremmede på den andre siden. Om dem som tidlig en aprilmorgen kom og hilste på dere uten å være innbudt, og som siden slo seg til ro og blitt så hjemnevante som om landet var deres eget. Om denne form for å komme som gjester hadde våre svenske soldater bare en mening. En av dem uttrykte det en dag på denne måte: Om fremmede med vold bryter seg inn i et hus, droper de som setter seg til motverge, slår seg ned i huset som om det var deres eget hjem og forsyner seg med dets eiendeler, så kalles dette brudd på husfreden og mord og ran. På den andre siden av grensen er altså nå dette brudd blitt forøvet - ikke bare av en mann, men av hundretusen menn.

Dette er en svensk soldats syn på det som hender og har hendt i Norge de siste år. Jeg gjengir den her som en hilsen fra den svenske siden av grensen.

Hva tenker dere nordmenn om oss? Det spør målet må enhver hederlig svenske ha gjort seg selv en eller annen gang. For enhver hederlig svenske har gjort

seg det klart, at dere kjemper også for oss.

En av undertegnendes mørkeste dager i løpet av de siste år er en dag i begynnelsen av juli 1940. Jeg var innkalt ved et bevoktningskompani. Da kom det meddelelse om at vår regjering hadde innvilget i "viss transit av viss utenlandsk militærpersonell, hovedsakelig permittenter", gjennom vårt land. Kompaniets reaksjon på denne meddelelse overbeviste meg om at den svenske soldat er pålitelig. Siden da har jeg tredd på våre svenske mannskaper.

Hvordan reagerte så kompaniet? Jeg er redd for at jeg ikke kan fylle dette lille nødvendige blad med hele listen av våre gamle ursvenske kraftuttrykk. Og om dette blad skulle falle i hendene på et medlem av den svenske regjering, så ville jeg jo gjerne skåne vedkommendes nerver.

Jeg tror imidlertid at jeg tilstrekkelig klart har antydnet hva mine kamerater i kompaniet ytret denne mørke julidagen. Jeg tilføyer ordene - uttalte - til denne min inderlige og brøderlige hilsen fra svenskesiden av grensen.

Dere, kjempende nordmenn, er vårt eksempel! Det største vi svensker kan ønske oss er: Måtte vi formå å følge dette eksempel, om det skulle kreves av oss. (Håndslag 20/2)

Nilsen Moberg.

"Permittent-togene" og den voksende svenske reaksjon. Det er ~~no~~ lett å merke en stigende reaksjon også i svenske kretser mot de såkalte "permittent-tog" som daglig ruller gjennom Sverige. Vi skal ikke her blande oss unødig opp i dette spørsmål, men det har jo sin interesse å registrere en del av de svenske protester som er fremkommet i det siste.

"Lenge nok har mange latt seg nøye med den forklaring at det bare dreiet seg om noen soldater som skulle hjem på permisjon etterat krigshandlingene er avsluttet og at transiteringstillatelsen var en liten ettergivelse for å bevare freden", skriver en svensk avis. "Til tross for at pressen har fått mankurv er allikevel en del detaljer om disse såkalte permittenttog kommet ut, og etterat myten om tyskernes uovervinnelighet er "blåst all verdens vög", har det svenske folk begynt å kreve slutt på transiteringen", fortsetter bladet.

Den store fagforening for kommunearbeidere i Stockholm (Afdeling 5) har vedtatt en skarp protest hvord det bl.a. heter:

"Blandt arbeidere kan man ikke forlike seg med tanken på at det tvers gjennom vårt land går en stadig strøm av tyske soldater, hvis oppgave det er med makt å opprettholde den nuverende tilstand i Norge..."

Arbeiderne ved Götaverken i Göteborg har besluttet å yde 30.000 kr. til Norges-hjelpen, men uttaler samtidig i en kraftig resolusjon at:

"...like begeistret som vi følger nordmennenes tapre kamp, like nedslående finner vi det når vi ser de tyske plageånder fordes på svenske jernbaner. Götaverkens arbeidere vil rette en alvorlig protest til statsmaktene og kreve slutt på disse transporter."

Vi kunne gjengi en rekke slike protester - fra Grovarbeidernes forening i Göteborg, som sier at de kjenner seg "djupt nedslagna över den hjälp förtryckarna går genom de "permittenttåg" och materieltransporter som går genom vårt land", - fra Typografiska Föreningen i Stockholm som alvorlig har henstillet til regjeringen "att söka få de för vår neutralitet farliga tågen inställda", fra Bokbinderi-arbeidernes Forening i Stockholm, fra skogs- og flötningsarbeiderforeninger o.s.v.

En del aviser har også gjengitt "de väsentliga dragen" i transiteringen - som ser slik ut:

Faste ordinære tog går to veier:

1) Fra Hälslingsborg over Göteborg og til Kornsjø i øverste Bohuslen f.v.b. Halden-Oslo går det hver uke tre tog nordover og tre tog sørover, d.v.s. praktisk talt et tog hver dag.

2) Ca. en gang i uken går det tog Hälslingsborg - Hallsberg - Krylbo - Boden - Riksgrensen - Narvik. Men dessuten går det mer uregelmessig tog fra Trondheim inn over Storlien - Østersund, videre pr. Inlandsbanen til Gällövarer og derfra til Riksgrensen - Narvik. ("Hvorledes man kan kalle denne forflytning av tyske militære fra det ene området i Norge til det andre for "permittent-reiser", er uforklaring, og det skulle være meget interessant å få se den offisielle svensk-tyske avtalen", skriver en svensk avis.)

Det svenske utenriksdepartement oppgis å regne med at betydelig flere enn 200.000 tyske soldater hittil er blitt fraktet gjennom transiteringen. Hertil kommer de stadige transportene av tysk krigsmateriell, hvor togene går betydelig tettere, id, hver dag, skriver vedkommende avis.

Betegnende for de protester som er rettet mot transiteringen er at de i stor utstrekning kommer fra organisasjoner som har gjort og fremdeles gjør en god innsats i den økonomiske Norgeshjelpen, heter det til slutt.